

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců Mgr. Evy Šonkové a JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobce: **M. D.**, zastoupený JUDr. Matoušem Jírou, advokátem, se sídlem 28. října 1001/3, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 2. 2015, č. j. OAM-540/ZA-ZA14-K01-2014, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 23. 8. 2016, č. j. 49 Az 38/2015 - 32,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Odměna advokáta JUDr. Matouše Jíry **se určuje** částkou 4114 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobce, státní občan Ukrajiny, podal dne 16. 10. 2014 žádost o udělení mezinárodní ochrany a odůvodnil ji zejména tím, že se obává nástupu do armády. Ze země svého původu odjel v září 2014 kvůli situaci, která tam panovala. Obdržel tři povolávací rozkazy, chtěli ho odvést do armády a poslat bojovat. Pokud by neuposlechl čtvrtý povolávací rozkaz, dostal by pokutu ve výši 1000 až 2000 hřiven a za vyhýbání se vojenské službě mu hrozí trest odnětí svobody. Uvedl, že Česká republika je jeho cílovou zemí a chtěl by zde dokončit své vzdělání v automechanice.

[2] Žalovaný v záhlaví uvedeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů. Žalobce v průběhu správního řízení neuvedl žádné azylově relevantní důvody a nesplnil podmínky pro udělení azylu za účelem sloučení rodiny. Skutečnosti opodstatňující udělení humanitárního azylu ani důvody pro udělení doplňkové ochrany žalovaný neshledal.

[3] Žalobu podanou proti napadenému rozhodnutí Krajský soud v Praze v záhlaví označeným rozsudkem (dále jen „krajský soud“ a „napadený rozsudek“) zamítl. Předně poznamenal, že na tuto věc nedopadá čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „směrnice 2013/32/EU“) požadující, aby soudy prvního stupně přezkoumávaly věci mezinárodní ochrany dle právního a skutkového stavu ke dni rozhodnutí soudu, a tudíž se plně uplatní § 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Řádně namítnuté žalobní body neshledal krajský soud důvodnými. Konstatoval, že branná povinnost je jednou z významných povinností státních občanů a stává se ještě významnější a naléhavější v době ozbrojeného konfliktu, resp. jeho hrozby. Požadavek státu, aby jeho občan splnil brannou povinnost, je zcela legitimní a bez dalšího nepředstavuje akt pronásledování nebo hrozbu vážné újmy.

[4] Z pohledu aplikace § 12 zákona o azylu je rozhodující, zda má žadatel o mezinárodní ochranu odůvodněný strach z pronásledování pro některý z azylově relevantních důvodů. Dle čl. 9 odst. 2 písm. e) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany (dále jen „kvalifikační směrnice“), může být za pronásledování považováno trestní stíhání nebo trest za odepření výkonu vojenské služby za konfliktu, jestliže by výkon vojenské služby zahrnoval zločiny nebo jednání spadající mezi důvody vyloučení uvedené v čl. 12 odst. 2 této směrnice. Trestní stíhání v případě odepření vojenské služby za konfliktu, při němž k takovým protiprávním jevům nedochází, nepředstavuje akt pronásledování, a tedy ani důvod pro udělení azylu. Z podkladů shromážděných žalovaným přitom plyne, že na obou stranách konfliktu na Ukrajině ojediněle dochází k excesům. Současně jsou však opakovaně vyhlašována příměří a konflikt je tlumen diplomatickou cestou. Nadto je Ukrajina jako jedna ze stran ozbrojeného konfliktu připravena stíhat i případné válečné zločiny a zločiny proti lidskosti, k nimž došlo po 21. 11. 2013, resp. umožnit jejich stíhání Mezinárodním trestním soudem. Krajský soud proto měl za málo pravděpodobné, že by žalobce mohl být v důsledku zapojení do bojových operací veden ke spáchání takových zločinů. Za této situace bylo na žalobci, aby s dostatečnou přesvědčivostí prokázal, že jednotka, v níž by měl vykonávat vojenskou službu, provádí nebo v minulosti prováděla operace za takových podmínek, že je vysoce pravděpodobné spáchání činů, jejichž povaha odpovídá činům dle čl. 12 odst. 2 kvalifikační směrnice. Žalobce ovšem ve správním řízení žádné konkrétní skutečnosti v tomto smyslu neuvedl a neprokázal.

[5] Krajský soud dále vycházel z toho, že na případy žadatelů o mezinárodní ochranu, kterým v důsledku odepření výkonu vojenské služby hrozí trest, je obecně možné aplikovat čl. 9 odst. 2 písm. b) a c) kvalifikační směrnice. Podle Soudního dvora Evropské unie nicméně uložení trestu odnětí svobody nebo propuštění z armády nejsou s ohledem na legitimní výkon práva dotčeného státu udržovat ozbrojené síly považována za natolik nepřiměřená nebo diskriminační, že by patřila mezi akty pronásledování. Tresty ukládané na Ukrajině krajský soud pokládal za přiměřené a žalobce ani netvrdil opak.

[6] Co se týče úvah žalovaného o neudělení humanitárního azylu žalobci, ty podléhají jen omezenému soudnímu přezkumu. Krajský soud je měl v tomto ohledu za racionální

pokračování

a podepřené obsahem správního spisu. Námitku týkající se stavu ukrajinských věznic pak označil za ryze spekulativní. Ani žalobní výtce týkající se vážného ohrožení života a důstojnosti ve smyslu § 14 odst. 2 písm. c) zákona o azylu krajský soud nepřisvědčil.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[7] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti napadenému rozsudku kasační stížnost, kterou formálně opírá o důvody dle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s., a namítá nesprávné posouzení právní otázky krajským soudem, nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, nesrozumitelnost napadeného rozsudku a vadu řízení před krajským soudem. Přijatelnost kasační stížnosti spatřuje v tom, že se krajský soud dopustil zásadního pochybení, neboť jeho zjištění nemají oporu v provedených důkazech a posoudil právní otázku v rozporu s ustálenou judikaturou, přičemž tato pochybení mají podstatný dopad do stěžovatelova hmotněprávního postavení.

[8] Stěžovatel tvrdí, že skutkové závěry soudu týkající se splnění důvodů pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu ve spojení s čl. 9 odst. 2 písm. e) kvalifikační směrnice jsou v rozporu se zprávou Úřadu Vysokého komisaře OSN pro lidská práva o stavu lidských práv na Ukrajině ze dne 16. 9. 2014, jakož i s dalšími zprávami a důkazy. Sám krajský soud konstatoval, že ozbrojené skupiny terorizují obyvatelstvo a dobrovolnické prapory pod kontrolou vlády se dopouštějí porušování lidských práv. Argumentace krajského soudu, že nejvyšší vojenský státní zástupce Ukrajiny zahájil 1700 trestních stíhání proti příslušníkům ozbrojených sil a dobrovolnických praporů rozhodně nedokládá, že by nedošlo ke zproštění odpovědnosti za zločiny proti životu a zdraví, sexuálních zločinů, genocidy apod., neboť tato trestní stíhání byla zahájena především z důvodu neuposlechnutí příkazu a porušení subordinace, nikoli pro trestné činy, kterými dochází k závažnému porušování základních lidských práv. Také závěr krajského soudu, že k excesům na obou stranách dochází jen ojediněle a že je málo pravděpodobné, že by stěžovatel mohl být při bojových operacích veden ke spáchání takových zločinů, je dle názoru stěžovatele v rozporu s provedenými důkazy. Požadavek, aby stěžovatel prokázal, že jednotka, ke které patří, provádí nebo prováděla operace za podmínek vedoucích k pravděpodobnému spáchání činů dle čl. 9 odst. 2 kvalifikační směrnice, je zcela nepřiměřený. Na základě provedených důkazů tedy krajský soud dospěl k nesprávnému skutkovému zjištění, což mělo vliv na zákonnost napadeného rozsudku. Napadený rozsudek nadto není v souladu s rozsudkem Nejvyššího správního soudu sp. zn. 5 Azs 18/2008.

[9] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti konstatuje, že námitky zaměřené na neposouzení možného budoucího zapojení stěžovatele do páchání válečných zločinů v důsledku povolání do ukrajinské armády stěžovatel uplatnil až v řízení před krajským soudem. S žalobními námitkami se krajský soud dle mínění žalovaného vypořádal v potřebném rozsahu, srozumitelně a s ohledem na informace o zemi původu i judikaturu. Žalovaný upozorňuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 Azs 214/2016, jímž byla řešena věc velmi obdobná této a v němž Nejvyšší správní soud zohlednil, že obavy z trestu odeření výkonu vojenské služby účastník vyjádřil až v žalobě. Ve zbytku žalovaný odkazuje na obsah správního spisu a navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnosti odmítl či zamítl.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[10] Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že stěžovatel je osobou oprávněnou k jejímu podání, neboť byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.). Kasační stížnost byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[11] Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud zabýval otázkou její přijatelnosti ve smyslu § 104a s. ř. s. a dospěl k závěru, že kasační stížnost je nepřijatelná. Podle § 104a odst. 3 s. ř. s. nemusí být usnesení o odmítnutí kasační stížnosti pro nepřijatelnost odůvodněno. Přestože by v tomto případě bylo možné kasační stížnost odmítnout bez odůvodnění, Nejvyšší správní soud nad rámec zákonného požadavku odůvodnění svého usnesení připojuje.

[12] Podle § 104a odst. 1 s. ř. s. Nejvyšší správní soud odmítne kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany pro nepřijatelnost, jestliže ta svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. K podrobnějšímu vymezení institutu přijatelnosti kasační stížnosti ve věcech azylu (mezinárodní ochrany) lze přitom odkázat na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS, z něhož mimo jiné plyne, že „[p]řesahem vlastních zájmů stěžovatele je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je - kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce - pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech ve věcech azylu je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů.“ O přijatelnou kasační stížnost se tak prakticky může jednat v případě, že se kasační stížnost týká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu nebo jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, přičemž rozdílnost v judikatuře může nastat na úrovni krajských soudů i Nejvyššího správního soudu. Kasační stížnost bude přijatelná též pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky řešené dosud správními soudy jednotně. Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. O takové pochybení se může jednat především tehdy, nerespektoval-li krajský soud ustálenou judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu nebo krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. V této souvislosti je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že pokud by k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení, především procesního charakteru, proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby byla důvodem přijatelnosti kasační stížnosti.

pokračování

[13] Podle judikatury Nejvyššího správního soudu se přímý účinek čl. 46 odst. 3 směrnice 2013/32/EU a s tím související povinnost krajských soudů provádět úplné a *ex nunc* posouzení skutkové i právní stránky věci uplatní až ve vztahu k řízením o udělení mezinárodní ochrany zahájeným po 20. 7. 2015 (rozsudky ze dne 15. 1. 2016, č. j. 5 Azs 20/2015 – 35, nebo ze dne 13. 7. 2016, č. j. 2 Azs 127/2016 – 31). Právní názor krajského soudu, že na žádost stěžovatele podanou dne 16. 10. 2014 nedopadá čl. 46 odst. 3 směrnice 2013/32/EU, je tak zcela v souladu s dřívějšími judikaturními závěry.

[14] Zdejší soud také konstantně zastává názor, že odmítání nástupu k výkonu základní vojenské služby, která je ve státě původu povinná, nelze bez dalšího považovat za důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12 zákona o azylu, zvláště není-li takové odmítání spojeno s reálně projeveným politickým přesvědčením nebo náboženstvím (rozsudky ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 4/2004 – 49, nebo ze dne 7. 8. 2012, č. j. 2 Azs 17/2012 – 44). Samotné odmítání tedy odůvodněné obavy z pronásledování nezakládá, a to ani tehdy, pokud by výkon vojenské služby byl spojen s rizikem účasti při bojových akcích ve válečném konfliktu (již citovaný rozsudek č. j. 2 Azs 17/2012 – 44, nebo usnesení ze dne 30. 11. 2016, č. j. 2 Azs 307/2016 – 21). Stěžovatelovy obecně vyjádřené obavy z toho, že bude v případě návratu na Ukrajinu muset nastoupit do armády a bojovat, nemohly odůvodnit udělení azylu. Odmítání z důvodu politického nebo náboženského přesvědčení přitom stěžovatel netvrdil. Žalovaný ani krajský soud tak nepochybili, když neshledali důvody pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu.

[15] K potenciální hrozbě vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu (vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu) jako předpokladu pro udělení doplňkové ochrany Nejvyšší správní soud opakovaně vyslovil, že „[n]a Ukrajině nelze ani dříve, ani v současné době klasifikovat situaci jako ‚totální konflikt‘, neboť probíhající ozbrojený konflikt nedosahuje takové intenzity, že by každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy. Nutno upozornit, že se jedná o konflikt izolovaný pouze na východní části Ukrajiny, přičemž jeho intenzita i v dotčených oblastech výrazně kolísá“ (usnesení ze dne 15. 1. 2015, č. j. 7 Azs 265/2014 – 17, ze dne 31. 3. 2015, č. j. 4 Azs 15/2015 – 28, či ze dne 17. 6. 2015, č. j. 6 Azs 86/2015 – 31). V takovém případě bylo na stěžovateli, pocházejícím z místa méně intenzivního ozbrojeného konfliktu, aby prokázal dostatečnou míru individualizace, tj. že jsou u něj dány faktory, ať už osobní, rodinné či jiné, které zvyšují riziko, že terčem svévolného násilí spojeného s ozbrojeným konfliktem bude právě on (např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2011, č. j. 5 Azs 9/2011 – 85). Stěžovatel však ve správním řízení ani v řízení před krajským soudem žádnou dostatečně individualizovanou argumentaci ve smyslu shora uvedeného nenabídl. Vážné ohrožení svého života nebo důstojnosti z důvodu svévolného násilí nadto v žalobě odůvodňoval tím, že by byl odveden a nucen bojovat v nebezpečných oblastech. Pro existenci skutečného nebezpečí vážné újmy dle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu však musí být splněna mimo jiné podmínka, že je žadatel o udělení mezinárodní ochrany civilista (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008 – 68, publ. pod č. 1840/2009 Sb. NSS). Stěžovatel - opírající svou argumentaci o postavení kombatantha - tuto podmínku nesplňoval, a tudíž u něj nemohly být shledány důvody pro udělení doplňkové ochrany.

[16] Pokud jde o stěžovatelem namítanou nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, je jeho stížní námitka v tomto ohledu velmi kusá, lze však dovodit, že stěžovatel spatřuje nepřezkoumatelnost v tom, že žalovaný neposoudil důvody pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu ve světle čl. 9 odst. 2 písm. e) kvalifikační směrnice. K tomu je nejprve třeba poznamenat, že primárním zdrojem informací podstatných pro udělení mezinárodní ochrany je samotný žadatel, z obsahu jeho žádosti se pak v následujících fázích vychází. Žadatel je tím, kdo v řízení ve věci mezinárodní ochrany nese břemeno tvrzení a jeho žádost je posuzována z hlediska skutečností, které označí jako důvody k jejímu podání (např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 12. 2015, č. j. 5 Azs 134/2014 – 48, nebo rozsudek ze dne 26. 10. 2016, č. j. 1 Azs 214/2016 – 32). Představa, že by správní orgán sám zjišťoval pronásledování či potenciální ohrožení žadatele o azyl v zemi jeho původu, je zcela nereálná. Jedině žadatel sám nejlépe ví, z jakých důvodů svou zemi původu opustil, zda byl pronásledován a z jakých důvodů. V průběhu řízení o udělení azylu musí žadatel uvést veškeré relevantní důvody, na základě kterých poté správní orgán jeho žádost posoudí (např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 7. 2016, č. j. 7 Azs 78/2016 – 23). K tvrzením žadatele je správní orgán také povinen zajistit maximální množství důkazů a obstatat dostatečně přesné, aktuální a důvěryhodné informace o zemi původu (např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 6. 2013, č. j. 9 Azs 1/2013 – 38, nebo již zmiňovaná rozhodnutí č. j. 5 Azs 134/2014 – 48 a č. j. 1 Azs 214/2016 – 32). Ani toto pravidlo není bez výjimek, neboť v případě, kdy je důvod o udělení mezinárodní ochrany založen na obecném nebezpečí, které je všeobecně známé (např. hrozí-li žadateli za konverzi ke křesťanství v zemi jeho původu trest smrti), má správní orgán takové nebezpečí posoudit z úřední povinnosti (srov. rozsudek velkého senátu Evropského soudu pro lidská práva ze dne 23. 3. 2016, stížnost č. 43611/11, *F. G. proti Švédsku*). To však nebyl případ stěžovatele, u něhož nezbytným předpokladem k tomu, aby žalovaný mohl vůbec zvažovat aplikaci čl. 9 odst. 2 písm. e) kvalifikační směrnice, bylo individualizované tvrzení o strachu z trestu za odepření výkonu vojenské služby, pokud by navíc výkon zahrnoval zločiny nebo jednání spadající do doložek o vyloučení uvedených v čl. 12 odst. 2 kvalifikační směrnice. Stěžovatel však nic takového v řízení před žalovaným netvrdil; vyjádřil pouze obavu z toho, že by mohl být poslán válčit do zóny protiteroristické operace. Stěžovatel tak v tomto ohledu neunesl své břemeno tvrzení a žalovaný tudíž nepochybil, když žádost o udělení mezinárodní ochrany neposuzoval v intencích čl. 9 odst. 2 písm. e) kvalifikační směrnice. Pravděpodobnost, že stěžovatel bude nucen v rámci své vojenské služby jednat v rozporu s mezinárodními závazky (čl. 12 odst. 2 kvalifikační směrnice) nepředstavuje obecné nebezpečí, které by bylo všeobecně známé, ale závisí na mnoha konkrétních okolnostech (zda bude odveden, kdy a kde bude nasazen k boji, co bude jeho úkolem apod.).

[17] Krajský soud se tedy nemusel zabývat tím, zda správní orgán dostatečně posoudil riziko pronásledování stěžovatele v zemi jeho původu ve smyslu čl. 9 odst. 2 písm. e) kvalifikační směrnice, neboť taková žalobní námitka neměla základ v žádosti o udělení mezinárodní ochrany. V tom, že se krajský soud důvody pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu ve spojení s předmětným článkem kvalifikační směrnice zabýval, nicméně Nejvyšší správní soud nespatřuje zásadní pochybení. Otázka, kterou krajský soud nad rámec nutného odůvodnění zvažoval, již byla judikatorně řešena, a to zejména rozsudkem Soudního dvora Evropské unie ze dne 26. 2. 2015, ve věci C-472/13, *Andre Lawrence Shepherd proti Bundesrepublik Deutschland*, na který navázala další judikatura Nejvyššího správního soudu, např. rozsudek ze dne 17. 12. 2015, č. j. 5 Azs 158/2015 – 24. Krajský soud závěry této judikatury v napadeném rozsudku zohlednil a správně vycházel z toho, že čl. 9 odst. 2 písm.

pokračování

e) kvalifikační směrnice dopadá na situace, kdy je pravděpodobné, že by byl žadatel při výkonu vojenské služby vystaven účasti na spáchání činů odpovídajících svou povahou činům dle čl. 12 odst. 2 kvalifikační směrnice (zločiny proti míru, proti lidskosti, válečné zločiny aj.). V souladu se zmíněným judikátem Soudního dvora Evropské unie bral také v úvahu, zda Ukrajina stíhá válečné zločiny. V situaci, kdy krajský soud dospěl k závěru, že je nepravděpodobné, že by stěžovatel mohl být veden ke spáchání zločinů zapovězených kvalifikační směrnici, byl jeho požadavek, aby sám stěžovatel s dostatečnou přesvědčivostí prokázal, že jednotka, ke které patří nebo v níž má vykonat vojenskou službu, provádí nebo prováděla operace, které jí byly přiděleny, za takových podmínek, že je vysoce pravděpodobné spáchání činů, jejichž povaha odpovídá činům dle čl. 12 odst. 2 kvalifikační směrnice, taktéž v souladu s rozsudkem ve věci C-472/13 (konkrétně viz body 42 a 43).

[18] Nejvyšší správní soud nicméně souhlasí se stěžovatelem v tom, že napadený rozsudek je částečně nepřezkoumatelný, neboť krajský soud své závěry týkající se konkrétní situace na Ukrajině opřel zejména o zprávu Úřadu Vysokého komisaře OSN pro lidská práva o stavu lidských práv na Ukrajině ze dne 16. 9. 2014, ze které dovodil, že *„ojediněle dochází na obou stranách konfliktu k excesům. Na druhou stranu jsou opakovaně vyhlášovaná příměří a konflikt je tlumen diplomatickou cestou (...) Je tedy málo pravděpodobné, že by žalobce mohl být v rámci zapojení do bojových operací veden ke spáchání takových zločinů“*. Z obsahu zmíněné zprávy však neplyne, že excesy týkající se porušování lidských práv při bojových akcích jsou pouze ojedinělé, neboť se v ní opakovaně konstatuje, že v období od 18. 8. 2014 do 16. 9. 2014, kterého se zpráva týká, porušovaly ozbrojené skupiny a některé jednotky a dobrovolnické prapory spadající pod velení ukrajinských ozbrojených sil mezinárodní humanitární právo. Zpráva zdůrazňuje, že je třeba, aby všichni účastníci konfliktu dodržovali mezinárodní zákony o lidských právech, a tvrdí, že humanitární situace v oblastech, které jsou pod kontrolou ozbrojených skupin, byla v dané době nadále vratká, a to dokonce i po vyhlášení příměří. Je pravdou, že je ve zprávě zmíněno také to, že na počátku září 2014 proběhlo setkání politiků a diplomatů, jehož výsledkem bylo vyhlášení příměří a podepsání dvanáctibodového protokolu, který měl směřovat k posílení ochrany lidských práv. V kontextu celé zprávy však dle Nejvyššího správního soudu nelze dospět k závěru, že excesy jsou (resp. tehdy byly) pouze ojedinělé. Ve zprávě se sice uvádí, že byly učiněny kroky, které by měly vést ke zlepšení situace, nelze z ní však dovodit, zda ke zlepšení a potlačení zmíněných negativních jevů do února 2015, kdy bylo vydáno napadené rozhodnutí, skutečně došlo.

[19] Lze tedy konstatovat, že napadený rozsudek je částečně nepřezkoumatelný, neboť krajský soud dovodil z podkladové zprávy něco, co z ní jednoznačně neplyne. Je však třeba vzít v úvahu, že krajský soud zatížil vadou nepřezkoumatelnosti tu část rozsudku, v níž se zabýval nepřípustnou žalobní námitkou. V případě, že by se krajský soud relevancí aplikace čl. 9 odst. 2 písm. e) kvalifikační směrnice vůbec nezabýval, napadený rozsudek by stejně obstál, neboť *ratio decidendi* je plně přezkoumatelné, správné a v souladu s ustálenou judikaturou zdejšího soudu. Vada, které se krajský soud dopustil, tudíž není zásadní a nemohla mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. I kdyby Nejvyšší správní soud nyní shledal kasační stížnost stěžovatele přijatelnou a napadený rozsudek pro částečnou nepřezkoumatelnost zrušil, nemohl by nový rozsudek krajského soudu přinést stěžovateli výhodnější postavení, neboť závěry napadeného rozhodnutí jsou s ohledem na tvrzení, jimiž stěžovatel podložil svou žádost o udělení mezinárodní ochrany, správné a zákonné.

IV. Závěr a náklady řízení

[20] Nejvyšší správní soud ze shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost podmínky přijatelnosti nesplňuje. Posuzovaná věc se netýká právních otázek, které dosud nebyly řešeny judikaturou zdejšího soudu, ani těch, které jsou judikaturou řešeny rozdílně; nebyl shledán důvod pro přistoupení k judikatornímu odklonu; ani nebylo shledáno zásadní pochybení krajského soudu, ať už v podobě nerespektování ustálené soudní judikatury či ve formě hrubého pochybení při výkladu hmotného nebo procesního práva. Nejvyššímu správnímu soudu tudíž nezbylo než podanou kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. odmítnout pro nepřijatelnost.

[21] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle něhož nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

[22] Nejvyšší správní soud ustanovil usnesením ze dne 9. 11. 2016, č. j. 2 Azs 272/2016 – 18, zástupcem stěžovatele JUDr. Matouše Jíru, advokáta, a v takovém případě platí jeho odměnu včetně hotových výdajů stát (§ 35 odst. 8 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.). Podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, náleží ustanovenému zástupci stěžovatele v řízení o kasační stížnosti odměna za jeden úkon právní služby. Tím bylo písemné podání ve věci samé – kasační stížnost [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu], za něž přísluší částka 3100 Kč (§ 7 ve spojení s § 9 odst. 4 advokátního tarifu) a náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu). Protože ustanovený zástupce doložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšují se náklady o částku odpovídající dani, kterou je povinen odvést, tj. 21 % z částky 3400 Kč, tedy o 714 Kč. Výše celkové odměny ustanoveného zástupce proto činí 4114 Kč.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. ledna 2017

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu